

Zabawy/aktywności zgodne z metodą Montessori. (3-6 lat)

Metoda Montessori zakłada, że edukacja to dopomaganie w życiu, jest towarzyszeniem komuś na jego indywidualnej drodze rozwoju. Rolą edukatora jest towarzyszenie dziecku na drodze jego rozwoju osobistego. Dziecko uczy się samo w naturalnym procesie o ile znajduje się w sprzyjającym środowisku i towarzyszy mu edukator, który je stymuluje, szanuje i dostosowuje się do niego. Celem jest wszechstronny rozwój dziecka, sposobem - indywidualne nauczanie, dostosowane do rytmu każdego dziecka, bez ocen mających wskazać postępy lub opóźnienia w nauce. Najważniejsze jest, aby dziecko przyswoiło daną umiejętność w odpowiednim dla siebie momencie i z poczuciem pewności siebie.

Pozwólmy dzieciom brać udział w pracach domowych. Aby pomóc dzieciom przeprowadźmy pokaz, podzielmy czynność na etapy, wykonajmy ją znacznie wolniej niż zawsze.

Przykładowe czynności:

ŻYCIE CODZIENNE

Dbanie o siebie: mycie rąk, mycie zębów, czesanie włosów, wycieranie nosa, zapinanie i odpinanie guzików, zatrzasków, rzepów, suwaków, itp., ubieranie się (zapinanie spodni, zakładanie butów, zakładanie kurtki, itp.), składanie tkanin, składanie serwetek, składanie ubrań, ścielenie łóżka, wybieranie ubrań, zawiązywanie sznurowadeł, robienie wężła, pastowanie butów, zmywanie plamy, nawlekanie koralików, szycie.

Dbanie o otoczenie zewnętrzne: wysiewanie nasion, sadzenie roślin, zbieranie plonów, grabienie liści i kamyków, pielęgnowanie roślin, posługiwanie się konewką, węzem ogrodowym, usuwanie chwastów, opieka nad zwierzęciem, obserwowanie- przyrody.

Dbanie o wnętrze domu: zmiatanie, ścieranie kurzu, czyszczenie, zwijanie i rozwijanie, wyżymanie, odkręcanie i zakręcanie kranu, pranie bielizny, rozwieszanie prania, posługiwanie się klamerkami do bielizny, wycieranie lustra, czyszczenie szyby, wymienianie wody kwiatom i układanie bukietu.

Prace kuchenne: nakrywanie do stołu, sprzątanie ze stołu, zmywanie stołu, mycie owoców i warzyw, obieranie owoców i warzyw, krojenie owoców i warzyw, wyciskanie soku z owoców, gotowanie, pieczenie i przyprawianie dania, zmywanie i wycieranie naczyń, wkładanie i wyjmowanie naczyń z zmywarki, przekładanie ziaren z jednej miski do drugiej, nalewnie wody do zadanego poziomu, posługiwanie się chochlą, pipetą, lejkiem.

Opanowanie ruchów: ciche przemieszczanie się, ćwiczenie motoryki, ekspresja ciała (z muzyką i bez), noszenie, przenoszenie i odstawianie przedmiotu, maszerowanie po krawężniku, maszerowanie po linii (różnymi krokami, z dzwonkiem w ręku, który nie może zadzwonić, z woreczkiem na głowie, itp.), otwieranie i zamykanie drzwi i okien, otwieranie i zamykanie kłódek, pudełek, flakonów, tubek itp., wieszanie ubrań na haczyku i wieszaku oraz ich zdejmowanie, składanie i cięcie papieru, sklejanie papieru, temperowanie ołówka, otwieranie i zamykanie flamastra, układanie kredek w pudełku, zajęcia kreatywne: lepienie z plasteliny, rysowanie, malowanie, zabawy doskonalące motorykę precyzyjną: klocki, puzzle, itd.

Scenki uczące uprzejmości: mówienie dzień dobry, do widzenia, proszę, dziękuję; odbieranie telefonu, nieprzerywanie mówiącemu, umiejętne słuchanie, przeproszanie, prośenie o pomoc, patrzenie komuś w oczy, udzielanie komuś pomocy.

EDUKACJA SENSORYCZNA

Zabawa w kolory, rozpoznawanie wrażeń zmysłowych (Gładkie/szorstkie, twarde/miękkie, ciepłe/zimne, itp.), zabawa tkaninami, worek z tajemniczymi skarbami, sortowanie wg koloru, wielkości, rodzaju itp. Rozpoznawanie zapachów, smaków, dźwięków, budowanie konstrukcji opartych na gradacji cechy (np. od najmniejszego do największego).

EDUKACJA JĘZYKOWA

Wzbogacanie słownictwa poprzez nazywanie tego, co otacza dziecko (nie bójmy się skomplikowanych słów), wybieranie przedmiotu z pudełka i opisywanie go, czytanie książek i manipulowanie nimi, opowiadanie przeczytanych czy wymyślonych historii, śpiewanie, wspólne wymyślanie historii, opowiadanie dziecku początku historii i poproszenie o jej dokończenie, ilustrowanie historii, komentowanie oglądanych zdjęć, zrobienie z dzieckiem albumu fotograficznego, zabawa w zgadywanie, jaki to przedmiot, rozpoznawanie przedmiotów po opisie, wymienianie przez dziecko wszystkich nazw w danym temacie (np. zwierzęta na farmie, części ciała, itp.), wykorzystanie książeczek z obrazkami do rozmowy, układanie historyjek obrazkowych, zabawa w milczenie, opowiedz o wydarzeniu lub opisz osobę, opisz swoje uczucia, wchodzenie w role i odgrywanie scenek, zabawa w mimów lub parodystów, układanie rymowanek, dzielenie słów na sylaby, układanie wierszyków, zabawa w analizowanie dźwięków, znajdowanie w swoim otoczeniu rzeczy rozpoczynających się podaną głoską (znajdowanie jak największej ilości słów rozpoczynających/kończących się podaną głoską),

klasyfikowanie przedmiotów, słuchanie nagrań i audiobooków, naśladowanie dźwięków.

PISANIE

Dotykanie szorstkich liter, układanie sylab lub słów, rysowanie liter palcami lub wodzenie palcem po narysowanych na pisaku, drobnej kaszy lub zaparowanej szybie liter, odwzorowywanie liter na tabliczce, dobieranie głosek w pary, pisanie do kogoś, gra Memory, zabawa w losowanie liter i obrazków, gra w kalambury z literami i obrazkami, robienie własnego alfabetu, robienie książeczki, zabawa „Jacek powiedział: podaj mi literę odpowiadającą dźwiękowi ssss”, układanie parami dużych i małych liter, układanie parami liter drukowanych i pisanych, zabawy alfabetem.

CZYTANIE

Rozpoznawanie swojego napisanego imienia, spontaniczne czytanie słów ułożonych z ruchomego alfabetu, rozszyfrowywanie słów, rozpoznawanie znanych słów, rozpoznawanie liter i dźwięków z użyciem zestawu szorstkich liter, czytanie słów fonetycznie, czytanie słów zawierających dwuznaki, czytanie skomplikowanych słów, czytanie książeczek dla dzieci z jednym słowem na stronie, gra memory z literami i obrazkami, zrobienie książeczki i przeczytanie jej najbliższemu, zabawa w czytanie poleceń i ich wykonywanie, zabawa w czytanie słów i odgrywanie ich znaczenia, czytanie prostych książeczek.

OKRESLANIE CZASU

Robienie wstęgi czasu przedstawiającej życie dziecka z wykorzystaniem zdjęć, świętowanie urodzin dziecka i poproszenie go, aby okrążyło wyobrażenie słońca tyle razy ile ma lat, przygotowanie grafiki pokazującej wiek dziecka i jego najbliższych, robienie drzewa genealogicznego, używanie w domu tablicy aktualności (urodziny, ważne wydarzenia, pory roku, itp.), po 5 r.ż próby odczytywania czasu (kalendarz), robienie osobistego lub rodzinnego terminarza.

EDUKACJA GEOGRAFICZNA

Oglądanie globusa, oglądanie map, atlasu, układanie puzzli geograficznych, robienie albumów poszczególnych kontynentów, przygotowywanie pudełek kontynentów, oglądanie reportaży z zagranicy.

EDUKACJA MATEMATYCZNA

Selekcjonowanie drobnych przedmiotów i liczenie ich, liczenie obiektów w otoczeniu, dzielenie figurek zwierząt na rodziny oraz liczenie każdego zbioru, oglądanie ilustracji i liczenie przedmiotów, zachęcanie do powiadania z precyzowaniem liczby, śpiewanie wyliczanek, rysowanie kresek a potem cyfr palcem lub patykiem na piasku, drobnej kaszy, itp., dotykanie szorstkich cyfr, zabawa żetonami (do pary i nie do pary), układanie w kolejności cyfr i reprezentujących ich figurek, wodzenie palcem po cyfrach narysowanych na piasku, drobnej kaszy, kojarzenie cyfr z odpowiednią ilością przedmiotów lub obrazkami przedstawiającymi przedmioty, gra Memory z cyframi, zrobienie książeczki o cyfrach, zabawa „Jacek powiedział” z cyframi, zabawy cyfra i akcja (np. klaśnij 5 razy, itp.), zabawa w dodawanie, zabawa w odejmowanie.

EDUKACJA PRZYRODNICZA

Przeprowadzenie prostych eksperymentów, zrobienie telefonu z kubka i sznurka, zabawa magnesami, zabawa busolą, wysiewanie nasion i obserwowanie, obserwowanie rosnącej kijanki, ślimaka lub motyla wykluwającego się z kokonu, itp.

(Charlotte Poussin, „Metoda Montessori. Naucz mnie robić to samodzielnie”, Wydawnictwo RM, 2017)